

Wyznaczanie pewnych granic

Z pewnością wszyscy choć raz byliśmy świadkami sytuacji, w której dziecko kontrolowało swoją mamę w supermarkecie. Każdy korytarz i każdy regał stanowią wielką pokusę! Herbatniki, smakołyki, musli, słodczyce...trudno jest przyjąć do wiadomości NIE. Mama, chcąc uniknąć konfliktu w miejscu publicznym, prosi dziecko, aby się uspokoiło i przestało urządzać awanturę. Wreszcie kupuje mu „coś” po to, aby odzyskać nad nim kontrolę. Ale to tylko złudzenie!

Co oznacza słowo „granica”?

Zgodnie z definicją słowo „granica” oznacza linię rzeczywistą lub wyimaginowaną, która dzieli dwie działki, dwa kraje, dwa terytoria; oznacza również „koniec, kraniec”; „kres, do którego zbliża się określony czas”, jak też „kraniec, który można osiągnąć pod względem fizycznym i psychicznym”. W skrócie „granica” to linia demarkacyjna wskazująca, że „tutaj zaczyna się moja własność”. Definiuje, gdzie zaczynamy i kończymy; za co jesteśmy odpowiedzialni, a za co nie. Właściciel danej nieruchomości jest jedyną osobą odpowiedzialną za to, co się dzieje na jej terenie. Rozpoznanie granic wydaje się łatwe w świecie fizycznym, ale zasada ta również rządzi wszelkimi relacjami międzyludzkimi i to zarówno w odniesieniu do naszych własnych granic jak i innych ludzi. Granice pozwalają nam odróżniać się od innych.

Jaki jest zasięg naszej odpowiedzialności? Gdzie zaczynają się granice innych? Wszyscy wiemy, że wtargnięcie na cudzą własność pociąga za sobą konsekwencje, wiąże się z pewnymi sankcjami. I te konsekwencje służą do tego, abyśmy zrozumieli, że nieuszanowanie cudzych granic jest sprawą poważną, tak jak i jest nią naruszenie naszych granic przez innych. Problem granic ma dwie strony: tego, kto nie potrafi ich narzucić (wszyscy winniśmy się tego nauczyć, aby czuć, że inni nas szanują w każdej dziedzinie naszego życia) i tego, kto nie jest w stanie uszanować cudzych granic.

Dlaczego należy wytyczać pewne granice?

1. Granice pomagają dzieciom w odkrywaniu świata. Dają odpowiedź na pytania: Co jest w porządku, a co nie? Kto tu naprawdę dowodzi? Jak daleko mogę się posunąć? Co się stanie jeśli posunę się za daleko?
2. Granice określają ścieżkę akceptowanych zachowań. Jeśli granice są jasno określone i niezienne, dzieciom łatwiej jest poznać ścieżkę i nią podążać.
3. Granice określają związki między ludźmi. Informacje zebrane przez dzieci w doświadczaniu granic pozwalają im odkryć, jaką mają siłę w relacjach z dorosłymi i w jakim stopniu kontrolują sytuacje.

4. Granice wspomagają rozwój dziecka. Dają informacje dzieciom i rodzicom z czym sobie dzieci radzą, a z czym jeszcze nie.
5. Granice dają poczucie bezpieczeństwa. Dzieci chcą, aby ich rodzice byli w rzeczywistości rodzicami, oczekują, aby wytyczali oni jasne i stabilne granice. Liczą na to, aby wytyczając im granice dali silny przekaz: Jestem twoim rodzicem. Jestem silny i odpowiedzialny. Możesz liczyć na to, że poprowadzę cię we właściwym kierunku.
6. Wytyczanie granic musi być procesem dynamicznym. Dzieci rosną i zmieniają się, potrzebują możliwości poznawania świata i ćwiczenia posiadanych umiejętności oraz kształtować poczucie odpowiedzialności. Rodzice muszą zatem wytyczać takie granice, aby wspierać naturalny rozwój dziecka, dostosowując je poszerzając w miarę jak dzieci wykazują gotowość do przyjęcia na siebie zwiększonej odpowiedzialności i wolności.

C.D.N.

Opracowała
(na podstawie „Nauczycielka Przedszkola”,
www.ssp4.pl)

Agnieszka Keńdzia